

Verlag bewonersbijkekomst Heerlerheide

Participatie in het kader van de Omgevings- visie voor Heerlen

Datum bijeenkomst: 1 juni 2023

Heerlen

Inhoudsopgave

1.	Over het participatietraject	4
2.	Wat er op korte termijn moet veranderen in Heerlen	5
3.	Toekomstwensen voor Heerlen verdeeld over 3 thema's:	7
3.1.	Economie & Mobiliteit	8
3.2.	Leefbaarheid & Gezondheid	10
3.3.	Natuur & Cultuur	13

1. Over het participatietraject

Op 1 januari 2024 gaat de Omgevingswet in. Deze wet vervangt en vereenvoudigt straks alle bestaande wetten voor de fysieke leefomgeving. Gemeente Heerlen bereidt zich voor op deze ingangsdatum.

De Omgevingswet schrijft voor dat de gemeente ook een omgevingsvisie heeft die als leidraad dient voor het uitvoeren van de nieuwe wetgeving. Deze omgevingsvisie moet half 2024 klaar zijn. De gemeente Heerlen wil hiervoor samen met inwoners, ondernemers en organisaties in de stad een visie opstellen. Daarom brengt de gemeente eerst in kaart wat inwoners, organisaties en bedrijven belangrijk vinden voor de leefomgeving van Heerlen op de lange termijn.

Onderdeel van het participatietraject zijn vier stadsdeelgesprekken waarbij bewoners met elkaar in gesprek gingen over waar de gemeente Heerlen de komende jaren aan moet werken, qua leefomgeving. Bewoners konden aangeven wat er moet veranderen in hun buurt en in de stad als geheel. De centrale vraag van de gesprekken was: **wat zijn uw dromen voor Heerlen in de nabije en verre toekomst?**

De vier gesprekken vonden plaats op:

- Donderdag 25 mei in Hoensbroek, in Amicitia
- Donderdag 1 juni in Heerlerheide, in Cultureel Centrum Corneliushuis
- Donderdag 8 juni in Heerlen-Zuid, in Auberge De Rousch
- Donderdag 15 juni in Heerlen-Centrum, in De Twee Gezusters

Dit is een verslag van de bewonersbijeenkomst op **1 juni in Heerlerheide.**

Op deze bijeenkomst waren aanwezig:

- 15 bewoners tussen de 39 en 66 jaar uit de wijken: Douve Weien, Heerlerheide, Mariarade en Vrieheide;
- Wethouder Casper Gelderblom;
- Medewerkers van de gemeente Heerlen.

Wat is er besproken tijdens de bijeenkomst?

Tijdens de bijeenkomst heeft wethouder Casper Gelderblom toelichting gegeven over de totstandkoming van de Omgevingsvisie voor Heerlen en konden bewoners hem vragen stellen. Vervolgens hebben bewoners in groepjes ideeën en toekomstwensen bedacht binnen drie hoofdthema's, namelijk Economie & Mobiliteit, Leefbaarheid & Gezondheid en Natuur & Cultuur. De **visual** hiernaast met thema's en onderwerpen stond centraal tijdens de gesprekken over de toekomst van Heerlen.

2. Wat er op korte termijn moet veranderen in Heerlen

Nadenken over de toekomst van Heerlen, dat wilden de bewoners van de bijeenkomst wel. Maar voordat we in gesprek gingen over de toekomst, stonden we eerst stil bij hoe zij de stad op dit moment ervaren en welke zaken nu of op korte termijn aangepakt moeten worden.

Wat is Heerlen voor stad?

We vroegen bewoners drie woorden te noemen die Heerlerheide beschrijven. Deze woorden werden het meest genoemd:

- Groen
- Ruig
- Onveilig
- Dorp
- Vuil

Als u Heerlerheide in drie woorden zou moeten beschrijven, welke zouden dat dan zijn?

Onderwerpen die prioriteit hebben en volgens de bewoners op korte termijn aangepakt moeten worden:

1. Het moet weer veilig worden op straat

“Eerst moet de basis op orde worden gebracht. Dus dat betekent dat het in ieder geval veilig moet zijn. Dat is het nu bij ons in Heerlerheide niet overal. En dat vind ik erg jammer.”

2. Een fijne, rustige en schone omgeving creëren

“Het lijkt me fijn om te kunnen wonen en leven in een rustige en schone omgeving. Een omgeving waar groen te vinden is, waar de buurten opgeknapt zijn. Zodat we allemaal fijn in onze eigen wijk in Heerlen kunnen leven.”

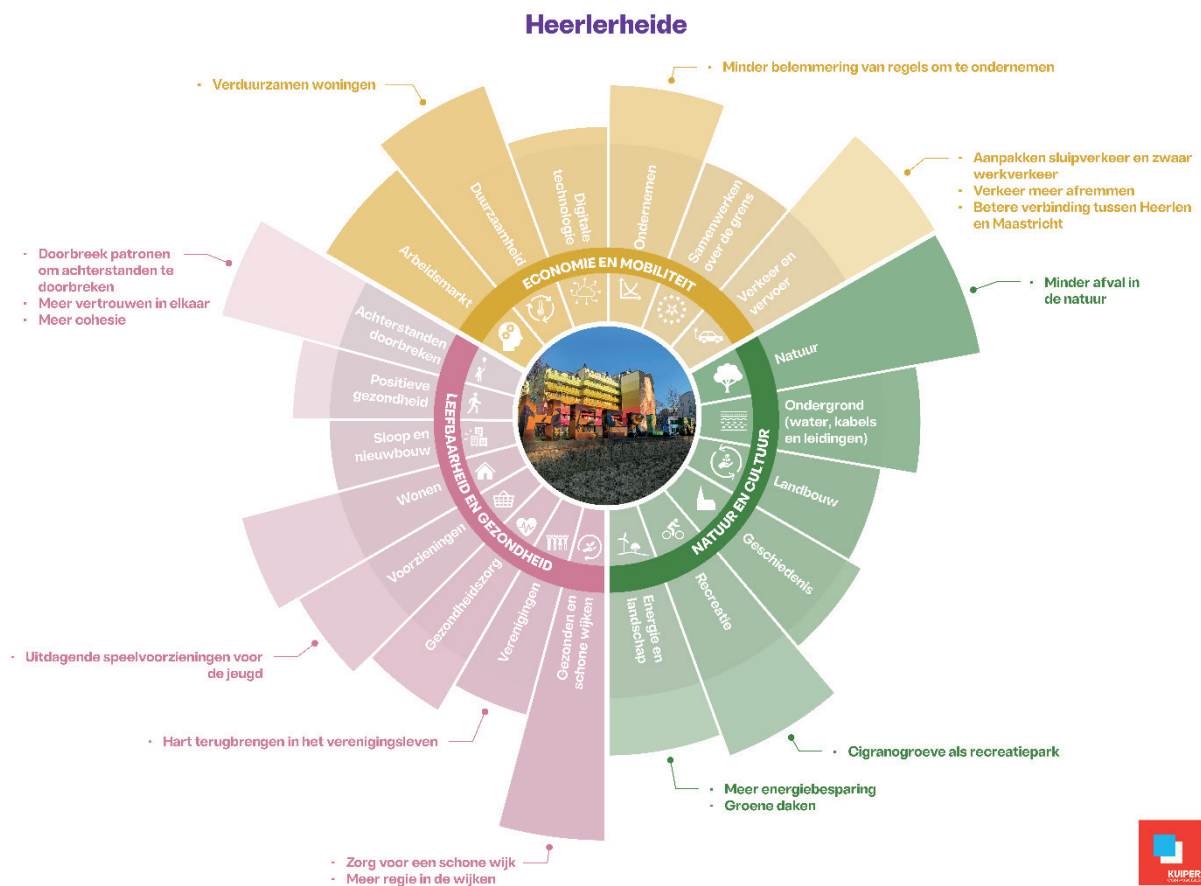
3. De stad bestaat uit meer dan Heerlen-Centrum

“Heerlen is meer dan alleen Heerlen-Centrum. Ook onze wijk, Heerlerheide, hoort erbij. En datzelfde geldt voor Hoensbroek, Heerlen-Zuid en alle andere wijken. Door meer verbinding tussen de wijken te creëren, kunnen we misschien wat van elkaar leren. Want eigenlijk spelen er in veel wijken dezelfde problemen. Laten we kijken of we die gezamenlijk kunnen aanpakken.”

3. Toekomstwensen voor Heerlen verdeeld over 3 thema's

In onderstaande afbeelding zijn de wensen en ideeën van de bewoners over de toekomst van Heerlen samengevat, voor drie verschillende thema's: Economie & Mobiliteit, Leefbaarheid & Gezondheid, Natuur & Cultuur. De lengte van de staven geven weer hoe belangrijk de deelnemers ieder onderwerp vonden: hoe langer de staaf, hoe belangrijker het onderwerp.

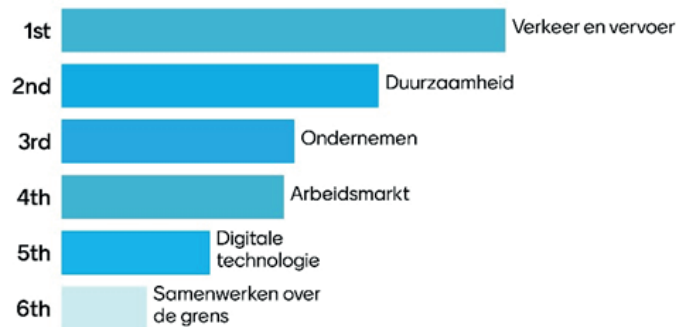
In de rest van dit hoofdstuk kunt u een uitgebreidere beschrijving van deze ideeën en wensen vinden.

3.1. Economie & Mobiliteit

Belangrijkste onderwerpen Economie & Mobiliteit in jouw buurt

DUURZAAMHEID

Verduurzamen woningen

De bewoners doen een oproep aan de gemeente om te kijken hoe woningen in Heerlen beter en sneller verduurzaamd kunnen worden. Het is belangrijk dat er een plan komt om dit aan te pakken, want teveel mensen lijden nu onder de energiecrisis. Dit wil volgens de bewoners niet zeggen dat de gemeente alles moet oplossen, maar wel dat de gemeente meer moet stimuleren om te verduurzamen. Bij particulieren (mits ze dat zelf kunnen), maar vooral ook bij woningcorporaties. Woningbouwverenigingen wachten te lang met het onderhoud en stellen verduurzamen uit, waardoor veel woningen niet eens meer te verduurzamen zijn. Dat is zonde.

“Het is juist nu belangrijk om woningen te verduurzamen. Veel inwoners van Heerlen hebben het niet breed en kunnen niet rondkomen in de huidige energiecrisis. Het is belangrijk om hier als gemeente verandering in te brengen. Om te zorgen dat deze mensen uit de energie-armoede en uit hun isolement worden gehaald.”

VERKEER & VERVOER

Aanpakken sluijverkeer en zwaar werkverkeer

Enkele bewoners geven aan dat ze last hebben van sluijverkeer en zwaar werkverkeer dat via hun wijk rijdt. Dat zorgt voor verkeersopstoppingen en verzakking van wegen.

Verkeer meer afremmen

Sommige bewoners geven aan dat in enkele straten soms erg hard gereden wordt. Om dit te voorkomen, stellen zij voor om op meer plekken bloembakken op de weg te plaatsen, zodat het verkeer meer moet afremmen. En er dus minder verkeersoverlast is.

Betere verbinding tussen Heerlen en Maastricht

Het is volgens de bewoners belangrijk om een betere verbinding tussen Heerlen en Maastricht te realiseren. Vooral met het openbaar vervoer. Op deze manier kunnen studenten die in Maastricht studeren ook naar Heerlen komen om te wonen.

“Met een betere verbinding tussen Heerlen en Maastricht kunnen studenten in Heerlen wonen en in Maastricht studeren. Hopelijk blijven deze studenten na hun studie in Heerlen, wat de economie en welvaart van onze stad zou verbeteren.”

ONDERNEMEN

Minder belemmering van regels om te ondernemen

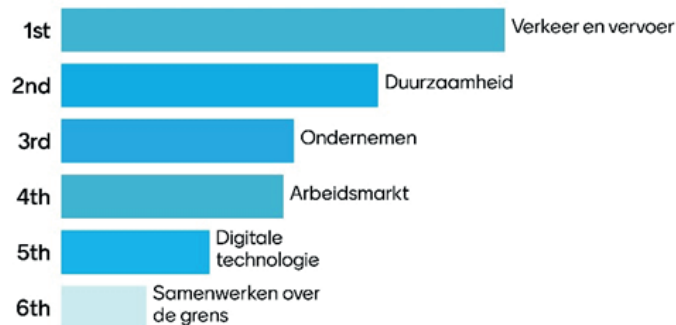
De bewoners geven aan dat het nu erg lastig is om als lokale ondernemer een bedrijf te starten. Er zijn teveel wetten en regels, die dit in de weg zitten. En dat is jammer, want zonder ondernemers geen arbeidsmarkt.

“Het zwart-wit denken en de wet- en regelgeving laat weinig ruimte over voor nieuwe initiatieven.”

3.2. Leefbaarheid & Gezondheid

Belangrijkste onderwerpen Economie & Mobiliteit in jouw buurt

GEZONDE EN SCHONE WIJKEN

Zorg voor een schone wijk

Als de wijken schoon zijn, krijg je een veel positiever beeld van een wijk. Dat kan goed helpen om het gevoel en de sfeer in de wijken te verbeteren, denken de bewoners. Een bewoner geeft bijvoorbeeld aan dat je via Heerlen Schoon materialen kunt bestellen om een schoonmaakactie op te zetten. Deze actie kun je vervolgens met een groepje buurtbewoners uitvoeren, wat de samenhang verhoogt. Daarnaast zien inwoners zo ook hoe vies hun eigen wijk eigenlijk is en worden ze zich hopelijk meer bewust van al het afval. En gooien ze dit in de toekomst niet meer op de straat en houden ze hun buurt beter schoon.

“Veel mensen weten niet eens hoeveel afval er op straat ligt. Door rondom je eigen huis te beginnen met opruimen, kun je al een enorme bijdrage leveren aan een schonere wijk. Doe dit gezamenlijk met andere inwoners en je leert elkaar zo ook een beetje kennen.”

Meer regie in de wijken

De bewoners vinden dat er meer regie in de verschillende wijken van Heerlen zou moeten zijn. Iedere wijk is namelijk anders. Wat er in Hoensbroek werkt, hoeft niet effectief te zijn in Heerlerheide of Heerlen-Centrum. Zorg dat wijken eigen inbreng kunnen hebben.

ACHTERSTANDEN DOORBREKEN

Doorbreek patronen om achterstanden te doorbreken

Het is moeilijk om patronen te doorbreken. Want groepen mensen die bij en met elkaar wonen, hebben het waarschijnlijk goed op hun eigen manier. En dat willen en kunnen ze niet zomaar doorbreken. Ze sluiten zich ook vaak af van hun omgeving. Toch is het nodig om hier aandacht aan te besteden, vinden de bewoners. Want er zijn in veel buurten en wijken problemen gaande. De mensen die hiermee te maken hebben, moeten geholpen worden om uit hun patronen te komen. Om zo problemen in de stad te verminderen.

Meer vertrouwen in elkaar

Een bewoner geeft aan dat het bij veel problematiek draait om wantrouwen naar de medemens toe. Mensen vertrouwen elkaar tegenwoordig niet meer en zijn bang voor elkaar. Dit vergroot de verschillen tussen verschillende groepen mensen. De oplossing is volgens deze bewoner simpel: mensen moeten elkaar meer vertrouwen en het wantrouwen naar elkaar verminderen. Dit geldt voor inwoners onderling, maar ook voor de gemeente. Alleen samen kunnen er oplossingen worden gevonden.

“Het komt vaak genoeg voor dat de gemeente spreekt en de burger luistert. Maar als de burger spreekt, luistert de gemeente niet. Dat moet veranderen. Want alleen samen kunnen we op zoek gaan naar manieren om achterstanden te doorbreken en problemen op te lossen.”

Meer cohesie

De bewoners denken dat als er meer cohesie tussen de wijken zou zijn, dit ook bijdraagt aan het verkleinen van de verschillen tussen de wijken. En dat dit uiteindelijk ook de achterstanden in de stad zal verkleinen. De bewoners denken dat een mooi begin hiervoor kan zijn om een groter gevoel van trots te creëren, trots op de wijk waarin ik als inwoner van Heerlen woon.

VOORZIENINGEN

Uitdagende speelvoorzieningen voor jeugd

De bewoners vinden het belangrijk dat er voor de jeugd voldoende en uitdagende speelvoorzieningen zijn. Zowel binnen als buiten. Veel hangplekken voor de jeugd worden verwijderd omdat er sprake is van overlast. Maar de jeugd moet wel de mogelijkheden krijgen om samen te komen.

VERENIGINGEN

Hart terugbrengen in verenigingsleven

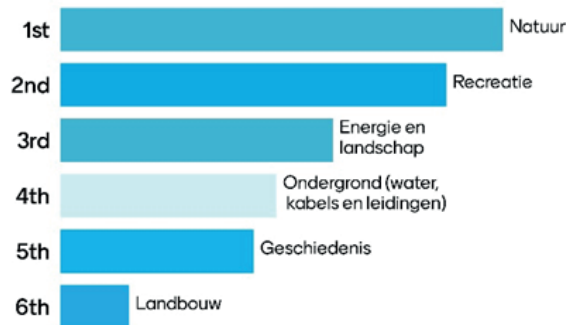
Tegenwoordig is het hart verdwenen in het verenigingsleven, vinden enkele bewoners. Er zijn steeds minder verenigingen te vinden, terwijl ze een waardevolle toevoeging hebben. Vroeger speelden verenigingen namelijk een grote rol in de opvoeding. Nu hebben kinderen helemaal geen verbinding meer met een vereniging en is het moeilijk om je hart ergens voor te geven.

“Kinderen zitten tegenwoordig veel minder in verenigingen. En dat terwijl kinderen in een vereniging veel kunnen leren over bijvoorbeeld groepsdynamiek en verbinding met elkaar. Dat is zonde.”

3.3 Natuur & Cultuur

Belangrijkste onderwerpen Natuur & Cultuur in jouw buurt

NATUUR

Minder afval in natuur

Volgens veel bewoners is er eigenlijk al heel veel natuur in en rondom Heerlen. Er hoeft wat hen betreft niet perse meer bij te komen. Wat de bewoners wel graag zouden willen zien, is minder afval in de natuur. Het is erg duur om als inwoner van Heerlen je afval op een juiste manier in te leveren. Het gevolg is dat veel mensen hun afval dumpen in de natuur. De bewoners opperen dat de gemeente het voor iedere inwoner betaalbaar moet maken om afval in te leveren.

“Er is veel armoede in Heerlen, waardoor veel mensen hun afval gewoon op straat of in de natuur dumpen. Ze hebben het geld niet om het goed weg te gooien. Maak het aantrekkelijk, dus gratis of goedkoop, om je afval goed weg te brengen.”

RECREATIE

Cigranogroeve als recreatieplek

De Cigranogroeve heeft potentie om uit te groeien tot meer dan het huidige wandelgebied. Maak er bijvoorbeeld een waterpark.

ENERGIE EN LANDSCHAP

Meer energiebesparing

Er is veel armoede in vooral Heerlen-Noord. De bewoners vinden dat het goed is om als gemeente in te zetten op energiebesparing, om zo de energie-armoede te verkleinen. De verantwoordelijkheid ligt hierbij niet alleen bij de gemeente, ook bij woningcorporaties. Om te zorgen dat huurders minder kosten aan hun energie kwijt zijn. Bovendien draag je met energiebesparing niet alleen bij aan de portemonnee van de inwoners, maar doe je ook iets voor het milieu.

Groene daken

Een bewoner geeft aan dat er meer groene daken gerealiseerd kunnen worden. Zo komt er meer groen in de stad en wordt er klimaatbestendig gebouwd. Een andere bewoner vult aan dat het lastig is om meer natuur in Heerlen te plaatsen, dus dat dit een goede manier voor meer groen zou zijn.

